

א) שנת ל' ושי"ג, ב) כס"ח: יונה ג, ג) מכלתא ריש פרשת בא, ד) כסודות לח: לעיל עו, קדושין ע"ג, ט) סנהדרין ט: ע"ש, י) כס"ח: לגי, יחזקאל כג

תורה אור השלם

1. ותעבדה על פלגשיהם אשר בשר המורים בשרם וירמות סוסיים וירמתי:
2. יהיה דבר יי אל יונה שנית לאמרו: יונה ג א
3. הוא הטיב את גבול ישראל מלבוא חמת עד ים הערבקה פדבר יי אלהי ישראל אשר עבר ביד עבדו יונה בן אמתי הנביא אשר מגת החרב: מלכים ב יד כה

גליון הש"ס

תוס' ר"ח רב נחמן בר יצחק וכו' על אורח מדרש שהביא וכו'. והוא נקדר עלול:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה הרי אשה וכו' שהמיר לכן י"ב עין בתוספו' פרק העל ריש דף עו: ט) תוס' ד"ה שאל וכו' לעיל כפ"י אמרינן אמימר:

נושאים על האנוסה פרק אחד עשר יבמות צח.

הא איסורא איכא. מדרבנן דלח ליתי לאיחלופי בישראל וקשיא לרב אחא: הא דאמור רבנן אין איז למצריי. ואפילו היכא דליכא למימר כקטן שנוכל דמי כגון הורמו שלא בקדושה ולידתו בקדושה דיש לו שאר מן האם כשאר ישראל גמור ואין לו שאר מן האב: לא סימא משום דטופי וימה הוא ולא ידעינן.

אזוה מנו אכל היכא דלידע כגון היו אזיו ואמו חבושים צבית האסורים דלח נצולה לאמר חיישין וחי נולד בקדושה דליכא למימר כקטן שנוכל ליהוי ליה נמי שאר אז דהא ודאי אזוה הוא: דהא שני אחין סאומים כו': ה"ג וקאמר לא חולצין ולא מייבמין. ומסיפא יליף טעמא דאי מרישא לא מצי למילף דאפילו שאר האם אין לו דטעמא לאו משום דזרמת סאוס הוא אלא משום דקטן שנוכל דמי: ורמס. ורע שהוא יורה כחן זורס מים המקלח נכח: נפטיים הגר: דנסבא אחיו. המת כשהוא גר דהויא קידושי קידושין ושירא לחיו דאין לו אחוה דקטן שנוכל דמי: כשהוא עובד כוכבים. ומשנתגייר לא ידעה דלח הוה ליה זה קידושין הלך שרי לאחוה: פרי אשה. גירות ושבועה בניה (א) שהמיר להן רבי עקיבא לישא איש את אשת אחיו ומתן למדתי: אם קודם. שבה מעשה לידו היה רגיל לשנותו לתלמידיו שומעין לו ואם לאו הוהיל ודבר חידוש הוא שמה צביל מעשה שבה לידו אחרת: הרי אשה ושבעה בניה ראה של קודם לכן הציא: ואי צניס אימא שאני הכא דקאמר. מילתא דיונה בן אמתי צהדה ומגו דמהימן אהא מהימן נמי אהא דליכרין דברי אמת שציחד קבלן: הוא השיב ירבעם בן יואש: על עסקי ניוה קאמר. דלח דברה עמו על עסקי ניוה אלא שמי פעמים: ה"ג גר שהיפה עמו של קדושה ולידתו בקדושה: נשא אחוסו מן האם. שנוולה צהייתה עובדת כוכבים יוליא. ואע"ג דלאו אחותו היא דקטן שנוכל דמי גזירה דלמא אחי למנסב אחותו שנוולה אחיו דצהייה איכא כרת לידת שניהם בקדושה ואחותו גמורה מן האם הוה כישראלית שילדה בן ובה: מן האב יקיים. שהכל יודעין דאין אז לעובד כוכבים וכו' אחי למנסב בת אזיו שילוד מאשה אחרת משנתגייר לא איכפת לן דהא לאו בנו הוא: אחוס האב מן האם יוליא. גזירה משום אחותו מן האם כדאמרן: מן

צח. עסקי ניוה. תימה דאמאי אינטריך למנסב שנית ולא שלישיה

לחא אשכחן דצהרה עמו שלישיה ושמה כיון שמיניו שחזרו לקולסם ונתנבא עליהם נחוס האלקושי היינו יכולים לנסב שגם אז נתנבא עליהם יונה וכו' והא אשכחן דצהרה עמו שלישיה בעסקי ניוה דכתיב ויאמר ה' אל יונה ההיטב חרה לך על הקיפון וגו' ואני לא אחוס על ניוה וגו' וי"ל דהני לאו עסקי ניוה ניוה ומיהו לרב נחמן בר יצחק דאמר שוב לא דברה עמו קשיא וי"ל שזה היה אותו יום וחשיב הכל נצוהה אחת: רב נחמן בר יצחק אומר ה"ק כו'. אמר ר"י שחולק * על אותו מדרש שצהיב רש"י בפירוט נביאים (מלכים ב) ויאמר ה' אל יהוא יען אשר הטיבות וגו' ע"י יונה בן אמתי אמר לו או שמה אינו חושב אלא דברים שהוא לורך גדול כגון מעשה ניוה וכו' וכו' צו: נשא אחותו מן האם יוציא. פירש בקונטרס דגורין שמה ישא אחותו שנוולה אחריו שיש בה כרת משמע שסובר דלח היתה גם לידתו של קדושה היה מותר בלחוסו מן האם שנוולה צנכריות כיון דתרווייהו שלח בקדושה דהמס ליכא למגור שמה ישא אחותו שנוולה אחריו וקשה דהא לעיל כפ"י (ד) כה. וס) (א) למימר אמר [אפי'] האחין מן האם מעידים לכתחלה ומאי שנה מעריית פ"י שאפי' נתגיירו ונולדו צנכריות שייך צהו קורבה ומשני ערוה לכל מסורה כו' משמע דאפילו נולדו צנכריות שייך צהו קורבה דלח דצמס גירות מיירי ועוד בני יודן אמתא הורמן ולידתן שלח בקדושה הוה אפי' אסר להו רב ששת (לעיל ד' יז) למינסב נשי דהדדי אלא י"ל דטעמא דלמלא אחי לאיחלופי צישראל אפי' נולדו צהייתם נכריות יש לגזור בקורבת אס והא דנקט הכא לידתו בקדושה לרבותא נקטיה דאע"ג לידתו בקדושה דכשתי אמהות דמו אפי' אסירי דלמלא אחו לאיחלופי צישראל וריצ"א פ"י דלהכי נקט הורמו שלח בקדושה דאי בקדושה הרי הוא כישראל גמור ומותר בלחוסו שנוולה צהייתה נכרית כיון דלמא ציה זד נכריות כלל ולא שייך צה שמה יאמרו אי נמי משום הכי נקט הורמו שלח בקדושה ולידתו בקדושה דפסיקא ליה מילתא שאז איירי צין נולדה לפניו צנכריות צין נולדה אחריו בקדושה וה"ר חיים פירש דדוקא נקט ולידתו בקדושה דלח מן האב יקיים שלח ראה עצמו צנכריות וליכא למימר ציה שמה יאמרו צלחו מקדושה חמורה לקדושה קלה אכל אס גם לידה שלח בקדושה אפי' מן האב יוליא דכיון שראה עצמו צנכריות אחי למימר צלחו מקדושה חמורה כו' דהא שמעינן לרבי מאיר דהכא צירושלמי וצנכריות: רבה דאסר צן נח בלחוסו צין מן האב

ההיטב חרה לך על הקיפון וגו' ואני לא אחוס על ניוה וגו' וי"ל דהני לאו עסקי ניוה ניוה ומיהו לרב נחמן בר יצחק דאמר שוב לא דברה עמו קשיא וי"ל שזה היה אותו יום וחשיב הכל נצוהה אחת: רב נחמן בר יצחק אומר ה"ק כו'. אמר ר"י שחולק * על אותו מדרש שצהיב רש"י בפירוט נביאים (מלכים ב) ויאמר ה' אל יהוא יען אשר הטיבות וגו' ע"י יונה בן אמתי אמר לו או שמה אינו חושב אלא דברים שהוא לורך גדול כגון מעשה ניוה וכו' וכו' צו: נשא אחותו מן האם יוציא. פירש בקונטרס דגורין שמה ישא אחותו שנוולה אחריו שיש בה כרת משמע שסובר דלח היתה גם לידתו של קדושה היה מותר בלחוסו מן האם שנוולה צנכריות כיון דתרווייהו שלח בקדושה דהמס ליכא למגור שמה ישא אחותו שנוולה אחריו וקשה דהא לעיל כפ"י (ד) כה. וס) (א) למימר אמר [אפי'] האחין מן האם מעידים לכתחלה ומאי שנה מעריית פ"י שאפי' נתגיירו ונולדו צנכריות שייך צהו קורבה ומשני ערוה לכל מסורה כו' משמע דאפילו נולדו צנכריות שייך צהו קורבה דלח דצמס גירות מיירי ועוד בני יודן אמתא הורמן ולידתן שלח בקדושה הוה אפי' אסר להו רב ששת (לעיל ד' יז) למינסב נשי דהדדי אלא י"ל דטעמא דלמלא אחי לאיחלופי צישראל אפי' נולדו צהייתם נכריות יש לגזור בקורבת אס והא דנקט הכא לידתו בקדושה לרבותא נקטיה דאע"ג לידתו בקדושה דכשתי אמהות דמו אפי' אסירי דלמלא אחו לאיחלופי צישראל וריצ"א פ"י דלהכי נקט הורמו שלח בקדושה דאי בקדושה הרי הוא כישראל גמור ומותר בלחוסו שנוולה צהייתה נכרית כיון דלמא ציה זד נכריות כלל ולא שייך צה שמה יאמרו אי נמי משום הכי נקט הורמו שלח בקדושה ולידתו בקדושה דפסיקא ליה מילתא שאז איירי צין נולדה לפניו צנכריות צין נולדה אחריו בקדושה וה"ר חיים פירש דדוקא נקט ולידתו בקדושה דלח מן האב יקיים שלח ראה עצמו צנכריות וליכא למימר ציה שמה יאמרו צלחו מקדושה חמורה לקדושה קלה אכל אס גם לידה שלח בקדושה אפי' מן האב יוליא דכיון שראה עצמו צנכריות אחי למימר צלחו מקדושה חמורה כו' דהא שמעינן לרבי מאיר דהכא צירושלמי וצנכריות: רבה דאסר צן נח בלחוסו צין מן האב

צין מן האם דדריש על כן יעזב איש את אביו ואת אמו (בבא מציעא) צן מן האב יוליא משמע דכ"ע מוקי הכא קרא ללחוסו אז ולחוסו אס והיינו כרבנן דהמס ועוד דטעמא דלחוסו אז מן האם יוליא משמע צפ' ד' מיתות (סנהדרין נח). דהוי משום שמה יאמרו צלחו דלחוסו לאיחלופי ליתיה הכא בקורבת אז א"כ משמע דצהייה גר לידתו בקדושה שייך שפיר טעמא שמה יאמרו אע"פ שלח ראה עצמו שעה אחת צנכריות וזה דוחק לומר דלחוסו אז מן האם לא קאי אגר דריש אלא מיירי צלחתו שלח בקדושה כי היכי דלח קאי נמי סיפא דקמתי נשא אשה ובהא ארישא כדפי' בקונט' דהכא משמע דקאי אגר דריש: אחרות האב מן האם יוציא. פי' בקונט' דגורין משום אחותו מן האם ואין נראה דצהדיא משמע צפרק ד' מיתות (ג"י סט) דטעמא משום שמה יאמרו דמוקי התם הך צרייתא כ"י אליעזר דדריש את אביו וז' אחות אביו ואס כן מיתסר צנכריות: אשת

עין משפט נר מצוה

א ב מ"י פ"ד מהל' אסירי ציה הלכי יג טוש"ע י"ד סימן רס"ט סעיף ג: יא ג מ"י שם טוש"ע סס סעיף ב:

מוסף רש"י

שלישיה לא דברה עמו. לפי שנתבטח כבוד הדין ולא מצב כבוד האב (מכ"כ ב יד כה. וע' ר"ד ק"ק סט). כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא. הלכה חדשה של שמעוה ממלך (בבביות נח). אם קודם מעשה אמרה. קודם שבה מעשה הלכה לידו (ס) אמרה להאי שמעוה לתלמידיו צס רבו (קדושין ע). ובב"י לעיל (ט). שומעין לו. צעט היראה (עיל טו). נלמן לצומרה צעט מעשה (קדושין ע). ושעין מעשה (בבביות נח). ואם לאו אין שומעין לו. אינו נלמן לעידי צס רב, שמה צממת מעשה הנה לידו הוא אמר כן (קדושין ע). נהפך להם לישראל מרעה לטובה. מרעה שהי צה אסר אצדס מלך ארס ושימס כעפר לגוש, ועשוי נהפך להם לטובה (ת"י יד כה). והורמו שלא בקדושה. וכל גר שמתגייר כקטן שנולה עכשו צלח אז ואס וקורבין דמי ואין עליו קורבה מקודם לכן ומיהו רבנן הוה דגור עליה צלל האסרות לו צנכריות משום שלח יאמרו צאין מקדושה חמורה לקדושה קלה. הלך נשא אחותו מן האם. שנוולה קודם שמתגייר אמה ומתגייר עס אמה ושמה זה משגל. יוציא. דלחוסו היא ולא גרע מן נח ומדרבנן שלח יאמרו וכו' דקסבר ר' מאיר אחותו מן האם אסורה לניי נח ואפילו אחות אביו מן האם ואחות אמו מן האב (ג"ל האס) וליף לה מעל כן יעזב איש את אביו ואת אמו, דלחיו זה אחות אביו ואמו זה אחות אמו דדריש לה ר"א לקמן צעמטפין (סנהדרין נח). מן האב יקיים. דלח נאסר אסור אחוה צניי נח אלא מן האס דכתיב (בבא מציעא) וכן אמנה לחוסו בת אבי היא קף לא בת אמי, אלמא בת האב שריא להו ונת האס לא שריא להו (סנהדרין נח). אחות האב מן האם יוציא. כדכתיב על כן יעזב איש את אביו ורשעין את אביו אחות אביו מן האם (ס).

